

Neuropsykiatrisk Klinik

Århus Universitetshospital, Risskov

Information til medarbejdere i psykiatrien

Neuropsykiatrisk Klinik
Bygning 14H
Århus Universitetshospital, Risskov
Skovagervej 2
8240 Risskov
Tlf. 7789 3620

www.neuropsykiatriskklinik.dk

Indledning

Neuropsykiatrisk Klinik på Århus Universitetshospital, Risskov er en specialklinik, der organisatorisk er placeret under Center for Psykiatrisk Forskning. Klinikken blev oprettet i 2005 og varetager neuropsykiatrisk udredning og ECT-behandling.

Baggrunden for oprettelsen kan ses i rapporten "Neuropsykiatrisk udrednings- og behandlingsfunktion i Århus Amt".

Rapporten kan downloades på www.neuropsykiatriskklinik.dk.

Baggrund

Depression er en udbredt og meget alvorlig lidelse, og desuden er det hos mange patienter (50-80%) en tilbagevendende sygdom. Nogle patienter bliver aldrig helt raske, da de har depressive restsymptomer eller varige kognitive problemer. Endvidere ses hyppigere, end man skulle forvente, udvikling af demens, hvilket står i modsætning til den almindelige opfattelse af depression, som en relativt godartet sygdom.

Nyere undersøgelser har vist, at patienter med sen debut af depression har øget forekomst af de såkaldte white matter lesions (WML) og sjældnere såkaldte stumme infarkter. Disse læsioner kan medføre sekundære depressioner og give ringere prognose. Patienter med mange WML har øget forekomst af kognitive problemer og responderer langsommere og ringere på medicinsk behandling. WML er særligt hyppige blandt rygere og patienter med øvrige kardiovaskulære risikofaktorer (diabetes, hypertension mv.).

Moderne hjerneforskning har også ved andre psykiske lidelser, f.eks. skizofreni og OCD, påvist ændringer i hjernens opbygning og funktion samt hyppig forekomst af kognitive vanskeligheder.

Formål

Det er derfor betydningsfuldt at forbedre diagnostik samt at kunne identificere de patienter, der har en dårlig prognose, bl.a. ved hjælp af billeddannende teknikker og neuropsykologiske undersøgelser, således at disse patienter kan gives et særligt målrettet og intensivt behandlingstilbud.

Patienter med depression og andre psykiske lidelser har ofte betydelige kognitive vanskeligheder, som medfører væsentlig funktionsindskrænkning. Det er vigtigt at få belyst art og omfang af eventuelle kognitive vanskeligheder ved en neuropsykologisk undersøgelse. Undersøgelsen kan således være vejledende i forhold til psyko-sociale tiltag samt anbefalinger til, hvorledes der kan arbejdes med kompenserende strategier og kognitiv træning.

Målgrupper

Neuropsykiatrisk Klinik tilbyder udredning af patienter med psykiske lidelser, hvor der er mistanke om hjerneorganiske forandringer.

Kun patienter i behandling ved psykiatriske afdelinger i Region Midt kan henvises. Målgrupper vil primært være:

PRIMÆRE MÅLGRUPPER

- *Deprimerede patienter, der er behandlingsresistente trods relevant og systematisk gennemført behandling (psykofarmaka, ECT og psykoterapi).*
- *Patienter med affektive lidelser, hvor der er begrundet mistanke om fokal eller generel hjerneorganisk lidelse (diskrete neurologiske symptomer, svære kognitive vanskeligheder, apopleksi eller kranietraume i anamnesen mv.).*
- *Patienter med atypiske affektive sygdomsbilleder, der peger på komplekse årsagsforhold fx ADHD eller Aspergers syndrom.*
- *Patienter med sen debut af depression (> 50 år).*

I begrænset omfang kan patienter med andre neuropsykiatriske problemstillinger henvises.

Henvisning

Har I en patient, som I ønsker udredt, bedes I sende en henvisning til klinikken. Henvisning kan sendes med post eller via mail og skal omfatte baggrund for henvisning samt relevante kliniske oplysninger som diagnose, forløb, tidligere og nuværende behandling og somatiske sygdomme. I er også meget velkomne til at ringe til en af klinikkenes læger for at drøfte en eventuel henvisning.

Praktiske informationer

Transport

- Henvisende afdeling sørger for transport til undersøgelserne.
- Ambulante patienter sørger selv for transporten. Godtgørelse ydes kun, hvis patienten bor længere end 50 km væk.

Resultater

- Alle notater og undersøgelser kommer løbende i patientens stamjournal.
- Evt. behandlingskrævende abnorme fund bliver meddelt afdelingens læger, så de fornødne behandlingsmæssige tiltag kan blive iværksat.
- Når alle resultater foreligger, vil patienten, pårørende og relevante behandlere blive indkaldt til en afsluttende samtale.
- Et afslutningsnotat kommer i journalen med konklusion og anbefalinger.

Andet

- Personale og studerende er velkomne til at overvære undersøgelserne. Kontakt klinikken, hvis dette har interesse.

Undersøgellesprogram

Udredningsprogrammet sammesættes individuelt afhængig af problemstillingen, men vil omfatte én eller flere af følgende undersøgelser:

Grundig klinisk neuropsykiatrisk udredning – varighed ca. 1-2 timer

- Systematisk psykopatologisk interview (PSE, MES)
- Udførlig social anamnese
- Misbrug
- Somatiske lidelser
- Tidligere og nuværende behandling

Neuropsychologisk testning - varighed ca. 2-4 timer over 1-2 gange

Følgende vurderes, men testbatteriet tilpasses dog individuelt:

- Præmorbid begavelse
- Tempo
- Opmærksomheds- og koncentrationsevne
- Arbejdshukommelse
- Indlæring og hukommelse
- Abstraktionsevne
- Eksekutivfunktion, hvilket indbefatter evne til at strukturere, danne overblik og fleksibelt at justere sig i forhold til dagligdagens kompleksitet

MR-scanning – varighed ca. 1 time

Der foretages flere optagelser med henblik på beskrivelse af

- Anatomiske forhold
- White matter lesions

Neurologisk undersøgelse ved speciallæge i neurologi – varighed ca. 1/4 time

- Motorik, følesans, reflekser

Laboratorieundersøgelser o.l.

- Thyreoideaprøver
- B₁₂, folat, S-ca
- Levertal
- Væsketal
- Hæmatologiske kvantiteter
- S-kolesterol, faste-LDL, HDL og glukose
- Homocystein og methylmalonat
- Faste-BS
- Ekg

- *MR-undersøgelsen foregår på Århus Sygehus, Nørrebrogade, bygning 9.*
- *Blodprøver og EKG tages på Laboratoriet, Århus Universitetshospital, Risskov.*
- *Det neurologiske tilsyn foregår i EEG-Afdelingen, Århus Universitetshospital, Risskov.*
- *De øvrige undersøgelser foregår på Neuropsykiatrisk Klinik, Århus Universitetshospital, Risskov.*

Øvrige ydelser under Neuropsykiatrisk Klinik

Neuropsykiatrisk Klinik har udover ovennævnte undersøgelsesprogram følgende andre hovedindsatsområder:

- Konsulentfunktion
- Neuropsykiatriske konferencer
- Undervisningstilbud
- Evaluering/kvalitetssikring
- Forskning
- ECT-behandling

Konsulentfunktion

Neuropsykiatrisk Klinik har konsulentfunktion vedr. neuropsykiatrisk udredning og behandling for læger og psykologer i psykiatrien i Region Midtjylland. Henvendelse kan ske både telefonisk og skriftligt.

Neuropsykiatriske konferencer

En gang ugentligt deltager læger og psykologer fra Neuropsykiatrisk Klinik i lægekonerer på Afdeling Syd og Nord, Århus Universitetshospital, Risskov. Formålet er dels at medvirke til en generel opprioritering af og viden om neuropsykiatrisk udredning, dels at drøfte konkrete patienter. Når Neuropsykiatrisk Klinik har fået henvist en patient fra de pågældende afdelinger, fremlægges og diskuteres resultater af udredningen på disse neuropsykiatriske konferencer. Afdelingerne har desuden mulighed for at rådføre sig med repræsentanter fra Neuropsykiatrisk Klinik om andre patienter. I psykiatriplanen for 2008 er det vedtaget at Neuropsykiatrisk kliniks tilbud skal gøres regionsdækkende. I fremtiden vil der blive behov for afholdelse af neuropsykiatrisk konferencer ved øvrige psykiatriske afdelinger i Region Midtjylland.

Undervisningstilbud

Undervisning af læger, psykologer og plejepersonale i psykiatrien prioriteres højt.

Dette foregår på mange niveauer og i mange forskellige regier. Alle sengeafdelinger og lokalpsykiatrier har et stående tilbud om dels teoretisk undervisning, dels supervision med udgangspunkt i en fælles patient. Neuropsykiatrisk Klinik tilbyder desuden at deltage i de eksisterende undervisningstilbud for læger, herunder kliniske konferencer og litteraturkonferencer.

Evaluering/kvalitetssikring

Neuropsykiatrisk Klinik registrerer systematisk resultaterne af de foretagne undersøgelser med henblik på at evaluere udbyttet af den neuropsykiatriske udredningsfunktion. Herudover er Neuropsykiatrisk Klinik forpligtet til at holde sig ajour med den nyeste forskning på området og at anvende denne viden til gavn for patienter og behandlere i psykiatrien.

Forskning

NPK har tilknyttet flere ph.d-studerende, som forsker i anvendelse af billeddannende teknikker ved depression.

Ansatte

Elisabeth Tehrani, overlæge, leder af klinikken, tlf 7789 3614, elt@psykiatri.aaa.dk

Mahmoud Ashkanian, afdelingslæge, tlf. 7789 3618

Caroline Ripa, psykolog, tlf 7789 3606

Barbara Ravnkilde, tlf 7789 3604

Claus Zander, afdelingssygeplejerske, tlf 7789 3607

Poul Mogensen, neurolog, tlf 7789 3641

Irene Breinholt, sekretær, tlf 7789 3620

Bente Rasmussen, sekretær, tlf. 7789 3557

Adresse

Neuropsykiatrisk Klinik
Bygning 14H
Århus Universitetshospital, Risskov
Skovagervej 2, 8240 Risskov

www.neuropsykiatrisklinik.dk

